

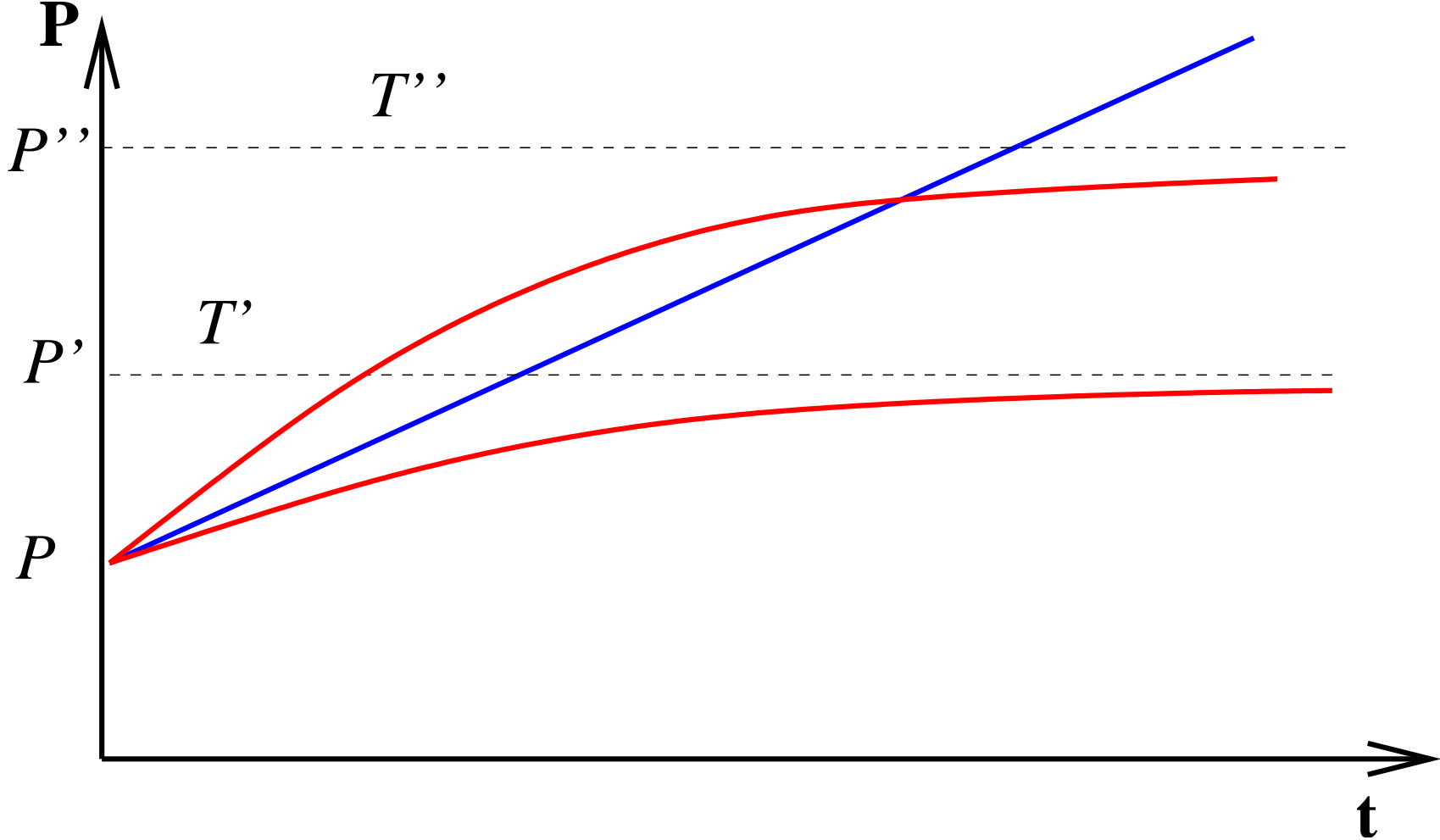
Zjišťování netěsností vakuového systému

- **skutečná netěsnost**
- **virtuální netěsnost(desorpce)**

Místa netěsností:

- **v místech svárů**
- **v místech kovových vývodů přes sklo**
- **ve ventilech, zábrusech, spojích**
- **u kovových částí - pórovitost materialu**

Netěsnost se lépe hledá u skleněných aparatur, problém ulehčuje prověrka jednotlivých dílů před montáží.

Hledače netěsností

Zpravidla využívají měření parciálních tlaků zkušebních plynů

Zkušební plyn:

- plyn málo obsažený v atmosféře
- co nejmenší molekulová hmotnost (snadno proniká netěsností)

Nejčastěji se používá He , H_2 , Ar .

Hledače:

- vodíkový
- halogenový
- heliový

Na přesnost určení netěsnosti má vliv:

- množství zkušebního plynu přivedeného do systému
- poměr čerpací rychlosti systému a jeho objemu
- citlivost hledače netěsností
- vzájemná poloha netěsnosti a hledače

Závislost na poměru čerpací rychlosti systému a jeho objemu

Proud plynu netěsností do aparatury za čas dt je dán $I_N dt$, množství odčerpaného plynu $pS dt$. Pak změna tlaku je dána rovnicí

$$V dp = (I_N - Sp) dt$$

$$\frac{V dp}{I_N - Sp} = dt$$

$$-\frac{V}{S} \ln(I_N - Sp) = t + konst$$

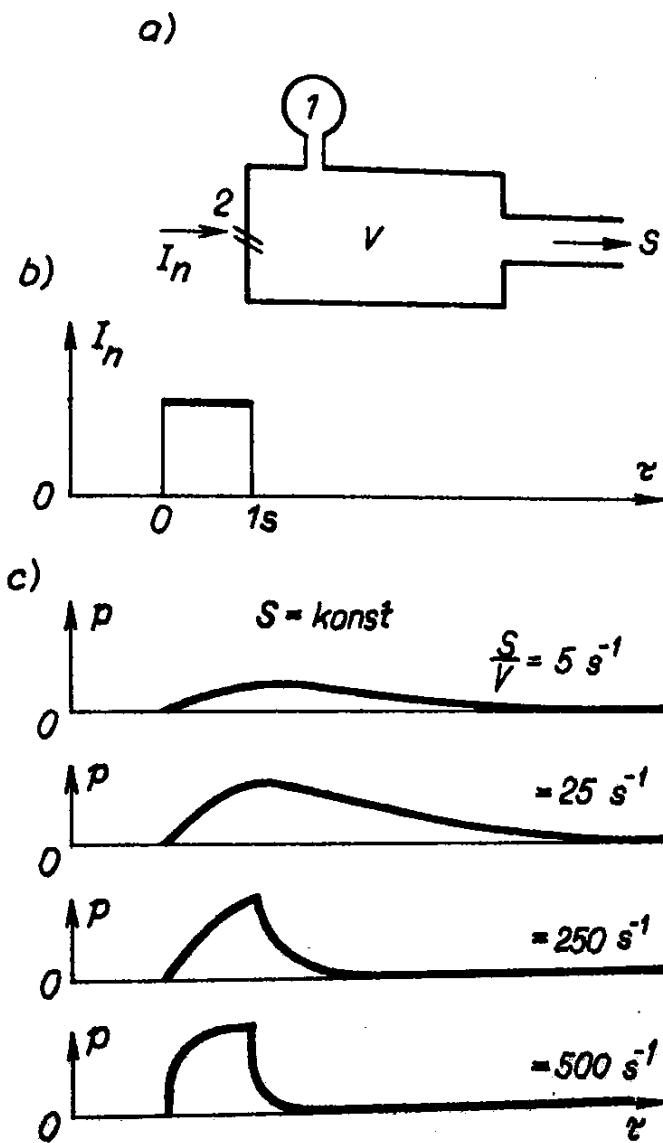
$$konst = -\frac{V}{S} \ln(I_N)$$

$$\ln\left(\frac{I_N - Sp}{I_N}\right) = -\frac{S}{V} t$$

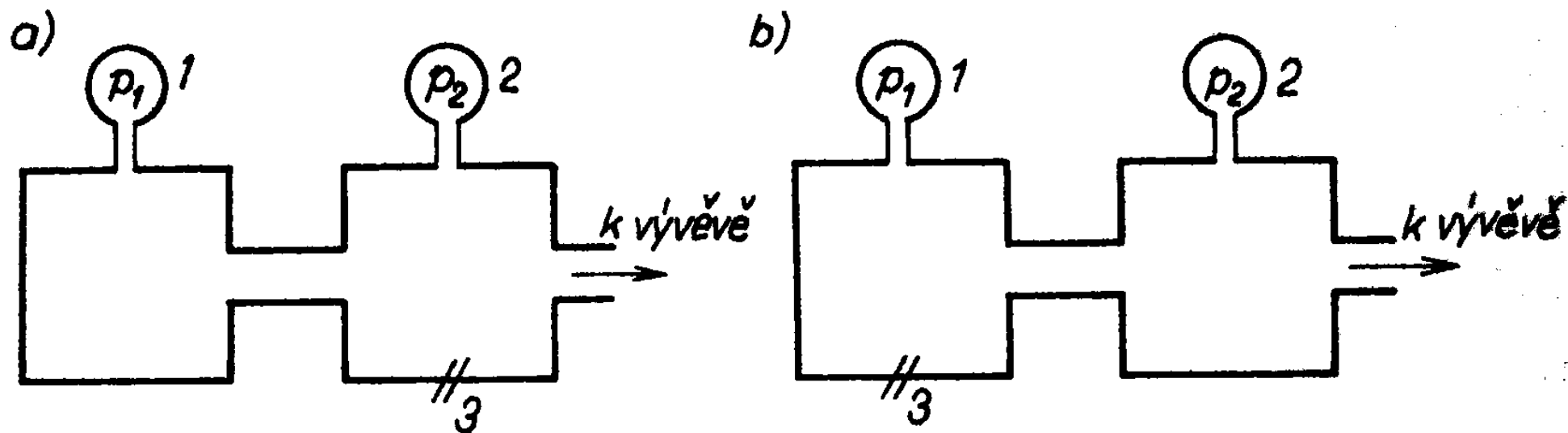
$$\frac{I_N - Sp}{I_N} = e^{-\frac{s}{V}t}$$
$$p = \frac{I_N}{S} [1 - e^{-\frac{s}{V}t}]$$

Jestliže v čase t_1 přerušíme přítok zkušebního plynu začne tlak klesat

$$p = \frac{I_N}{S} [1 - e^{-\frac{s}{V}t_1}] e^{-\frac{s}{V}(t-t_1)}$$

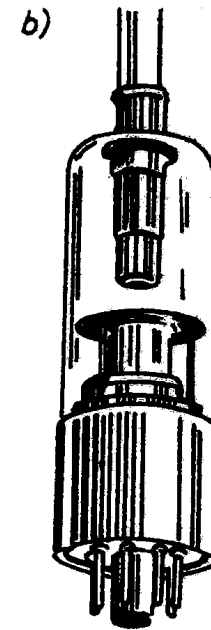
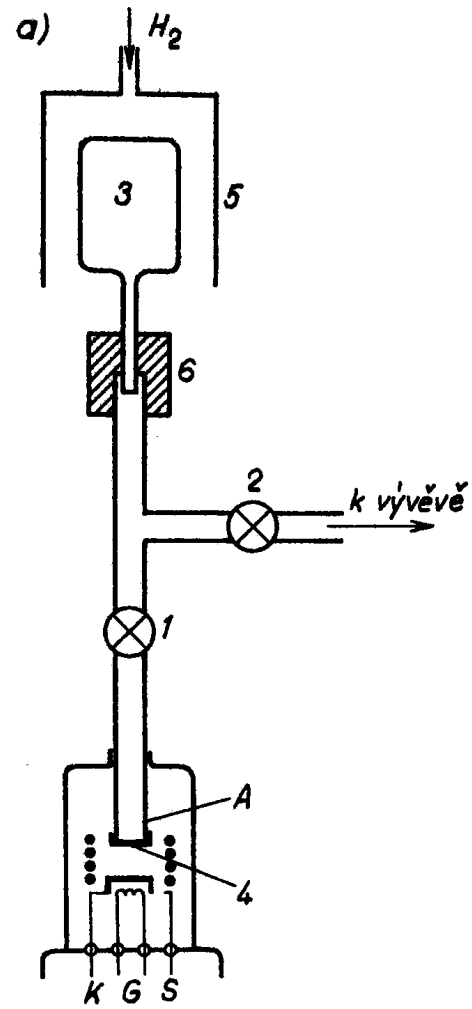

Poloha manometru a netěsnosti

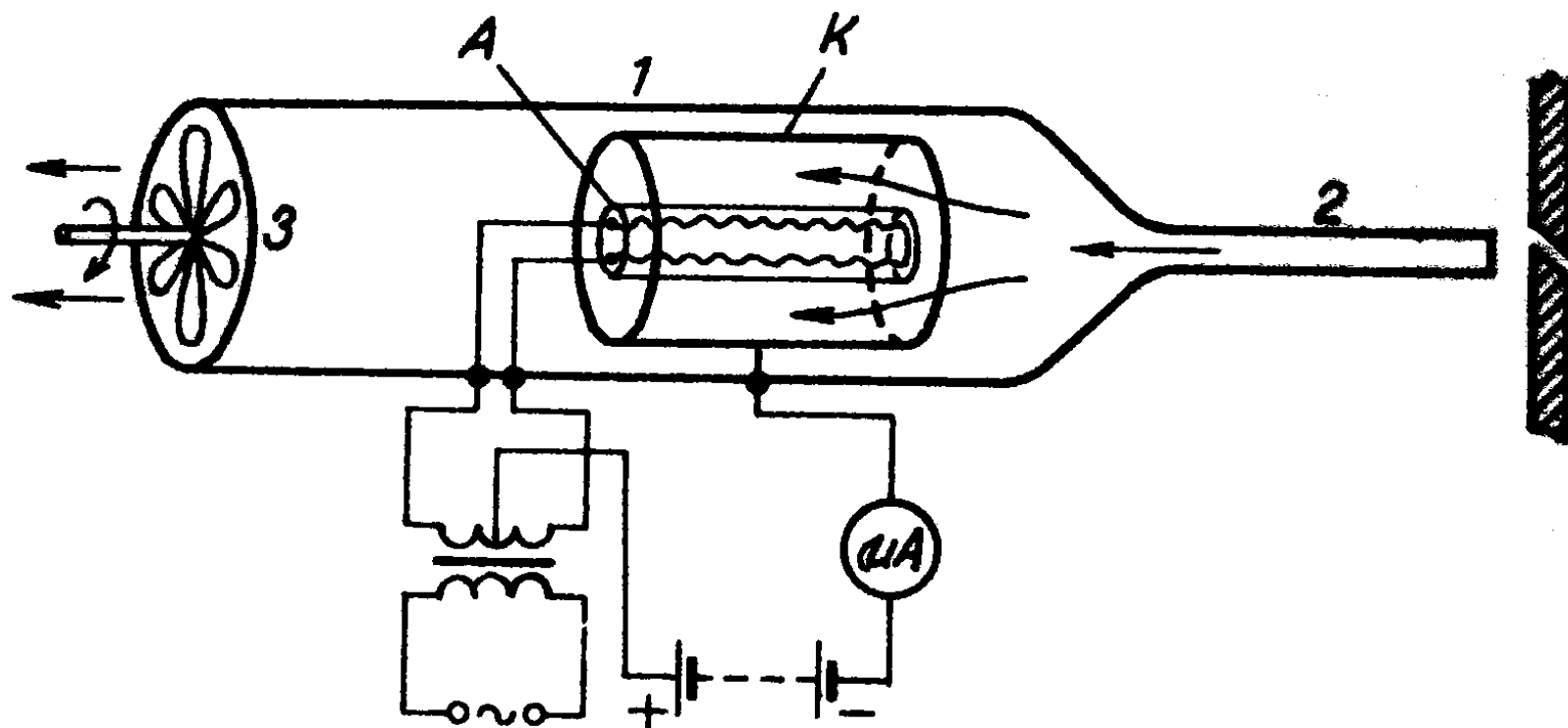

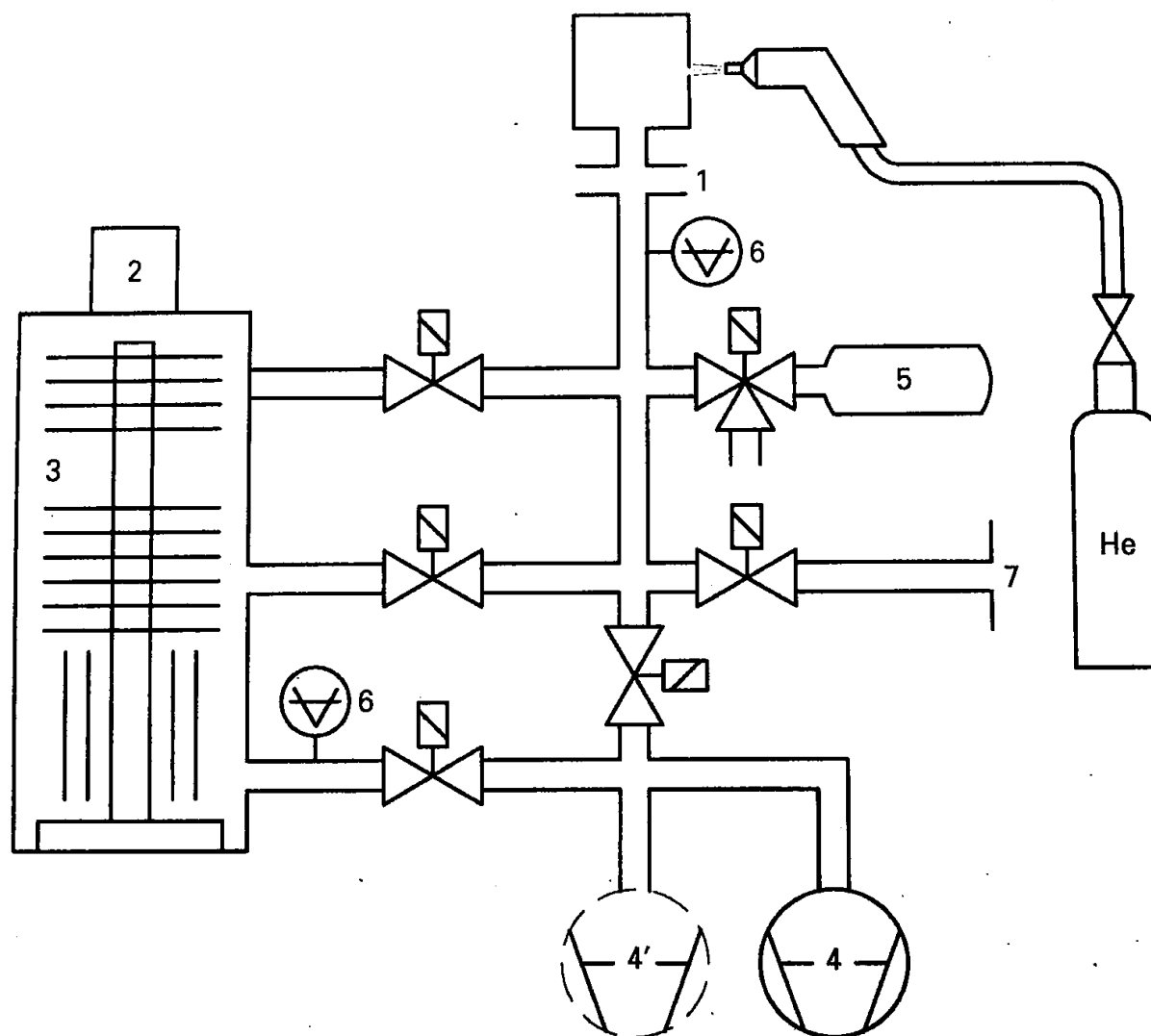
Vodíkový hledač netěsností

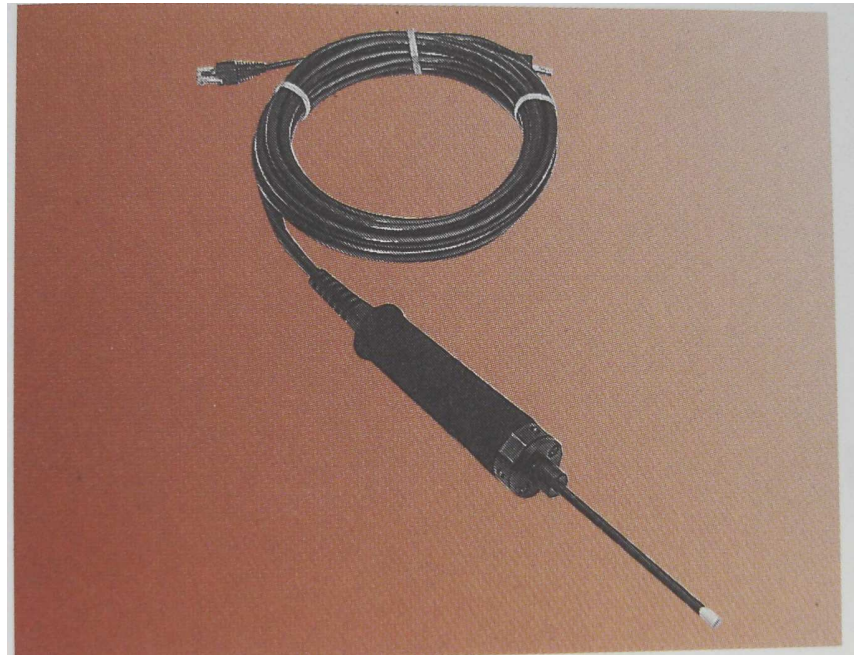
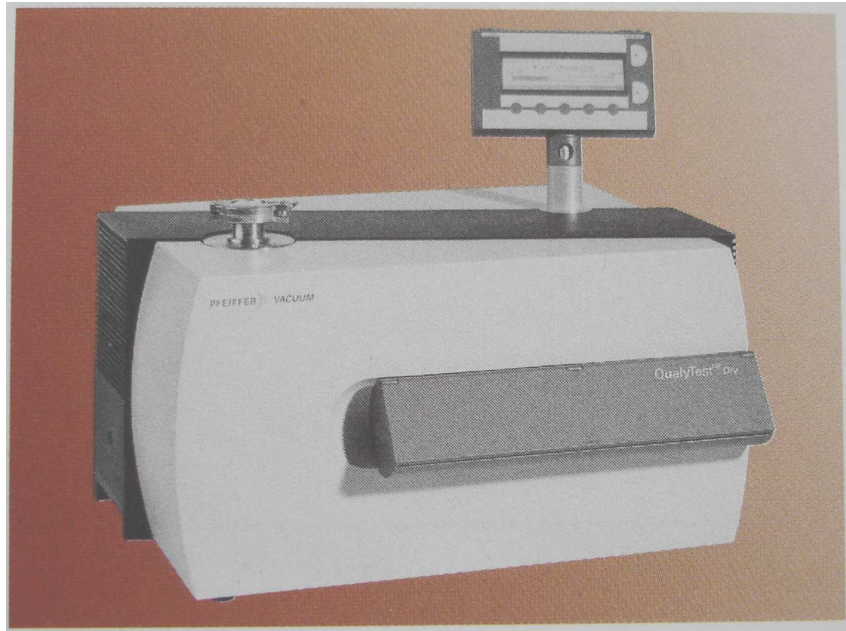
Halogenový hledač netěsností

Heliový hledač netěsností

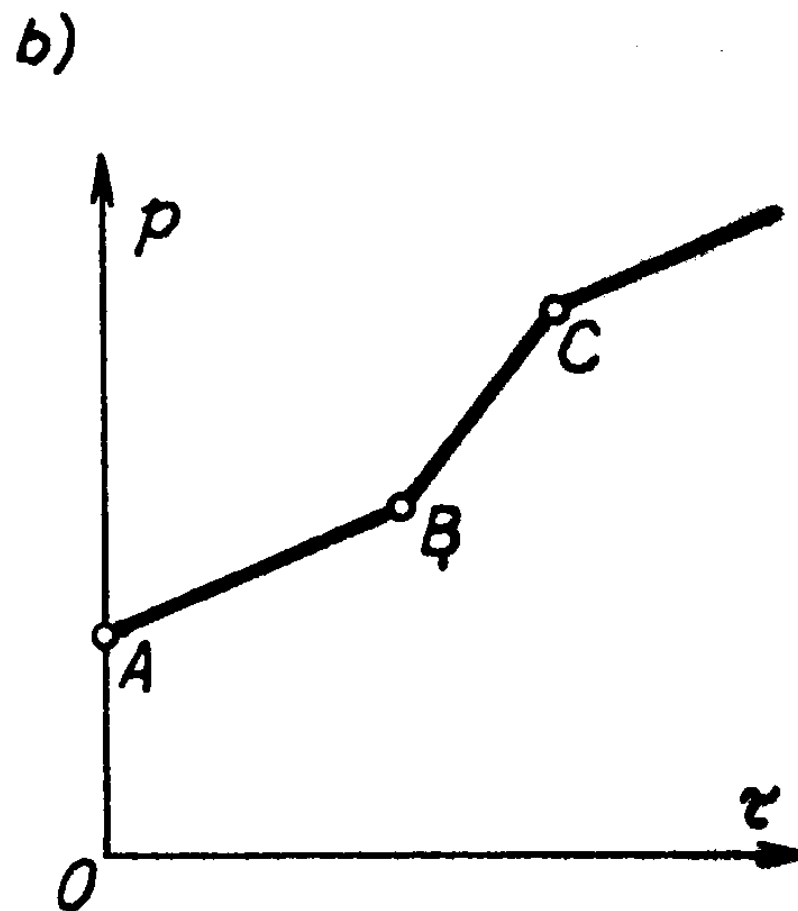
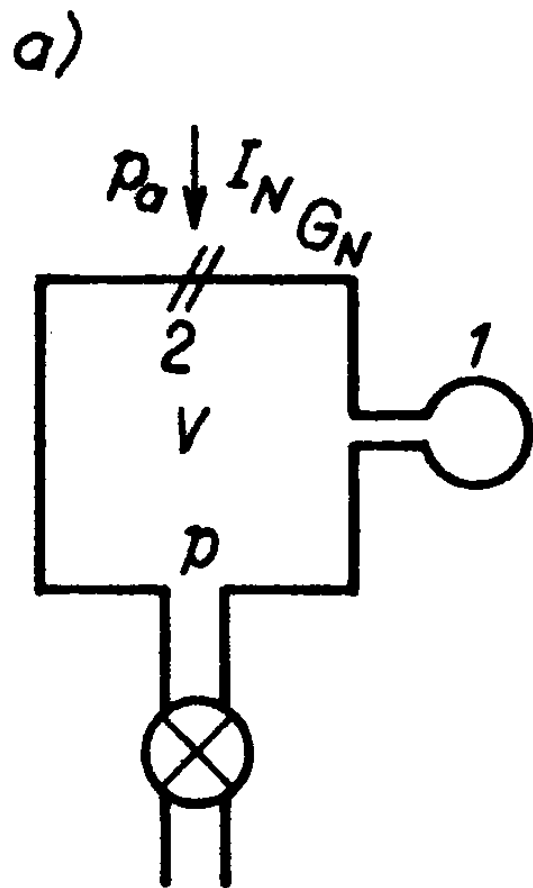
Heliový hledač netěsností

Jiné metody hledání netěsností

- **manometr, diferenciální manometr**
- **mýdlové bubliny**
- **u skleněných aparatur - Ruhmkorffův induktor, nebo Teslův transformátor**

Hledání netěsností pomocí manometru

Hledání netěsností pomocí diferenciálního manometru

